

Система оподаткування європейських країн

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	071 – Облік і оподаткування	Інститут / факультет	Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу
Освітня програма	Облік, аудит і оподаткування	Кафедра	Бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська

Викладач

Олена Мельнь, Olena.Melen@khp.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічного аналізу та обліку НТУ «ХП». Досвід роботи – 20 років. Автор біля 100 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Організація бухгалтерського обліку», «Облік та оподаткування малих підприємств», «Облік та звітність в оподаткуванні»

Загальна інформація про курс

Анотація	Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичними й практичними формуваннями у студентів компетентностей щодо організаційних основ побудови системи оподаткування у європейських країнах, які представлені сукупністю податків, зборів, мит та інших платежів, що стягуються в установленому порядку з платників.
Цілі курсу	Сформувати у студентів знання та навички стосовно процесу оподаткування у європейських країнах та вибору інструментів податкової системи, що є запорукою успішного вирішення проблем, які стоять перед країною.
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - іспит
Семестр	6

Обсяг (кредити) / Тип курсу	5 / вільний вибір	Лекції (години)	30	Практичні заняття (години)	30	Самостійна робота (години)	120
-----------------------------	-------------------	-----------------	----	----------------------------	----	----------------------------	-----

Програмні компетентності	Шифр	Зміст
	ЗК02	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
	ЗК08	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
	ЗК11	Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.
	ЗК13	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
	СК02.	Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
	СК03.	Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.
СК04.	Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.	

Результати навчання

Шифр	Зміст
ПР03	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
ПР04	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.
ПР05	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
ПР06	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.
ПР07	Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.
ПР18	Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві
ПР3.3	Володіти методиками оподаткування фізичних осіб європейських країн

Теми що розглядаються:

Тема 1. Загальні принципи побудови податкової політики в європейських країнах.

Тема 2. Завдання оподаткування в розвинутій економіці.

Тема 3. Загальні принципи податкового адміністрування в європейських країнах.

Тема 4. Порядок організації податкових служб.

Тема 5. Організація контролю за сплатою податків.

Тема 6. Співвідношення прямого та непрямого оподаткування в європейських країнах.

Тема 7. Особливості податкових систем федеративних країн.

Тема 8. Особливості податкових систем унітарних держав.

Тема 9. Податкові системи скандинавських країн.

Тема 10. Податкові системи східно - європейських країн.

Тема 11. Податкові системи країн Балтії.

Тема 12. Податкові системи Греції, Кіпру та Мальти.

Форма та методи навчання.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом

основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Методи контролю.

Поточний контроль здійснюється протягом навчального семестру під час проведення лекційних і практичних занять. Має на меті перевірку рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є: усні опитування та письмові контрольні роботи на лекційних і практичних заняттях; тестування тощо.

Підсумковий контроль знань студентів за навчальною дисципліною здійснюють у формі іспиту з метою визначення ступеню опанування ними програмних компетентностей та результатів навчання.

Формою підсумкового контролю знань є іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти.

Для одержання підсумкових балів студенту необхідно виконати всі обов'язкові види і форми завдань та контрольних заходів, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Розподіл кількості балів за результатами поточного та підсумкового контролю знань студентів з дисципліни наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку

Поточна контрольна робота		Індивідуальне завдання (КП)	Тестування на практичних заняттях	Екзамен	Максимальна сума
№1	№2				
0-20	0-20	-	0-30	0-30	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під системою оцінювання слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними критеріями оцінювання для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали (табл. 2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно») та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 2. – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Націо- нальна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
			- Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового	Відповіді на запитання містять

82-89	B	Добре	матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки ; - вміння вирішувати складні практичні задачі .	певні неточності;
75-81	C	Добре	- Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування ; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки ; - вміння вирішувати практичні задачі .	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач .
64-74	D	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування ; - вміння вирішувати прості практичні задачі .	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки ; - невміння вирішувати складні практичні задачі .
60-63	E	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі .	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом .	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі .

1-34	Ф (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач
------	-----------------------------------	--------------	---	---

Базова література:

- 1 Карлін М. І. Податкові системи зарубіжних країн: навч. посібник. Київ: Кондор, 2018. 368 с.
- 2 Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
- 3 Варналій З.С. Податкова система: [підручник] / З.С. Варналій, М.В. Романюк. – К.: Знання України, 2019. – 567 с.
- 4 Податкові системи зарубіжних держав: Навчальний посібник / Андрущенко В.Л., Варналій З.С., Прокопенко І.А., Тучак Т.В. – К.: КондорВидавництво, 2012. – 222с

Допоміжна література:

- 5 Налогообложение в зарубежных странах. *Privat Finance. International servises*. URL: <https://prifinance.com/>
- 6 Налоговые системы зарубежных стран. *GSL*. URL: <https://gsl.org/ru/taxes/tax-zones/>
- 7 Система європейського податку на додану вартість. *Finance, Business Service*. URL: <https://fbs-tax.com/uk/vat-in-european-union-countries/european-value-added-tax-system/>
- 8 Ткачик Ф., Остапчук В. Європейські пріоритети оподаткування доходів фізичних осіб. *Світ фінансів. Західноукраїнський національний університет*. № 2(63) (2020)
- 9 Бойко О. Специфіка податкових систем України і країн європейського союзу та їх порівняльний аналіз. □ *Ефективність державного управління*. 2016. ВІП. 4 (49). Ч. 2

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 3. – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Облік, аналіз діяльності фінансово-кредитних установ	Переддипломна практика
Облік, аналіз діяльності бюджетних установ	Дипломне проектування
Облік зовнішньо-економічної діяльності	
Аналітичні методи та моделі в управлінні міжнародними бізнес-структурами	

Провідний лектор: доц. Мелень О.В.
(посада, звання, ПІБ)

_____
(підпис)